

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Některé aspekty odborných pojmů ve společenských vědách

Autor práce: Petra Dundáčková

Akademický rok: 2011/2012

Bakalářská práce předložená P. Dundáčkovou se zabývá současnou češtinou odborných textů a především tím, zda a do jaké míry je takový vědecký jazyk dostatečně srozumitelný vzdělané veřejnosti. Cílem práce je na vymezeném vzorku textů (učební materiály k povinným zkouškám v prvním ročníku bakalářského studia FHS UK) ukázat určité jevy současného vědeckého jazyka, s kterými se studenti od začátku studia setkávají. Studentka rozvíjí a ověřuje teoretickou část práce dotazníkovou metodou. Studentka předpokládá, že pomocí takto získaných dat bude možné zkoumané jevy popsat a zhodnotit.

Text práce je vedle úvodu a závěru rozdělen na dvě relativně samostatné části, teoretickou a výzkumnou. V teoretické části autorka předkládá teoretické zakotvení výzkumného problému, jeho obecnější lingvistický kontext a pokouší se postihnout určité rysy současné češtiny humanitních věd, a to jak v souvislosti s překlady odborné literatury do češtiny, tak s původními odbornými texty. V empirické části autorka představuje zvolenou metodu- dotazníkové šetření- a charakterizuje výběr vzorku. Dále podrobně popisuje strukturu vlastního dotazníku a zvolené otázky, které mají ukázat, nakolik je současná čeština konkrétních studijních textů funkční. Kvalitativním přístupem následně analyzuje výsledné poznatky získané z jednotlivých částí dotazníku a zamýšlí se nad výsledky výzkumu.

V teoretické části studentka ukázala nejen kritickou práci s odbornými texty, ale pomocí daných pojmů (znak, internacionalismus) své téma navozuje a podrobně vymezuje. Teoretické ukotvení je promyšlené a poskytuje rozmanitou škálu pohledů na danou problematiku. Studentka přesvědčivě ovládá teoretické základy, cituje jak starší prameny (Mathesius), tak i současné (Daneš). Co se týče této části práce, oceňuji logickou svázanost a ucelenost prezentace jednotlivých teoretických přístupů a schopnost vytěžit z nich četné výmluvné a aktuální příklady, které poskytují komplexní pohled na stav současné češtiny.

V empirické části studentka jednoznačně prokázala schopnost přesně a jednoznačně formulovat výzkumné otázky, tak aby odpovědi na ně poskytly co nejvíce informací týkajících se výzkumného problému. Dotazník měl pět částí, každá testovala porozumění v jiných souvislostech a jiným typem otázek. Ve své práci studentka u každé otázky uvedla, co měla konkrétní otázka zkoumat, uvedla své předpoklady a vysvětlila potřebné souvislosti. Tato část si zaslouží pochvalu za velmi přehledné a logické zpracování do tabulek, výsledky jsou opatřeny komentáři a podrobeny analýze. Ve třetí části dotazníku, která se týká toho, jak studenti chápou podobné internacionalismy, je příklad *reflexní/reflexivní*. Studentka ve své práci (s. 38) zmiňuje různé možnosti užití těchto adjektiv. Co např. *reflexivní zájmena*, když už se tu zabýváme jazykem a *relačními adjektivy*? Je však třeba podtrhnout, že oceňuji autorčinu velmi důkladnou a systematickou práci s dotazníkem a podrobnou analýzu získaných dat. Empirická část práce je velmi zdařilá a převyšuje standard obhajovaných bakalářských prací.

Práce v sobě skrývá obrovský potenciál, jedná se o aktuální a důležité téma, protože se týká nástroje vědění- jazyka. Jediná má výtka se týká překlepů a chyb. Není jich mnoho, je na nich však patrné, že studentce chyběl čas na konečnou redakci. Pro příklad uvedu jen několik chyb (s. 12 *pojmy by neměli*, s. 15 *bez toho, aniž by..*, s. 16 *aby se jí stačily přizpůsobovat oba účastníci..*, s. 19 *studenti prvního a třetího ročníku*, s. 39 *pravou příčinu...- nominativ*, s. 42 *celek, jež není*). Nedostatkem času se objevila citace s otazníkem (s. 13 *Svobodová?*), a na některých místech chyba ve jméně (s. 64 HEIS). Pozor je třeba věnovat slovesům (s. 6 *popíšu-popíši*) a slovní zásobu (s. 61 *Domnívám se, že tohle vše je součástí péče o jazykovou kulturu.*)

Studentka ke své práci přiložila obsáhlý seznam použité odborné literatury a dotazník. I přes výše zmíněná pochybení se v každém případě jedná o velmi zdařilou bakalářskou práci, která v mnohém převyšuje standard obhajovaných bakalářských prací, práce celkově vypovídá o promyšlené koncepci. Pochvalu si nakonec zaslouží i to, že pro autorku byly inspirací samotné začátky studia na FHS, své další zkušenosti zúročila a na konci svého studia částečně reflektovala v této práci. S ohledem na tyto skutečnosti navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 28. 8. 2012

Mgr. Stanislava Boušková